

Minister van Asiel en Migratie

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid

Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

Postbus 20011

2500 EH Den Haag

www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij Kamerbrief inzake nareis in relatie tot
besluit- en vertrekmoratorium Syrië

Datum

12 december 2024

Onze referentie

5996864

Bijlage(n)

0

1. Aanleiding

Tijdens het debat voor de JBZ-raad op 11 december jl. hebt u aangegeven te willen onderzoeken of ook de behandeling van nareisaanvragen van Syriërs tijdelijk gepauzeerd kan worden, gelijk de behandeling van asielaanvragen van Syriërs. Aanleiding hiertoe was de aankondiging van Oostenrijk hierop over te gaan.

Daarnaast hebt u toegezegd de Kamer te informeren hoe om te gaan met Syrische zaken waarvan de beslistermijn de 21 maanden wordt overschreden.

2. Geadviseerd besluit

Ik adviseer u kennis te nemen van de Nederlandse context en de praktijk in Oostenrijk.

3. Kernpunten

Besluiten na 21 maanden

- Het is niet zo dat zaken die de 21 maanden termijn hebben overschreden automatisch leiden tot een positief besluit. De IND zal in dergelijke zaken besluiten nemen op basis van de individuele merites van een zaak en op grond van hetgeen op het moment van het besluit bekend is over de situatie in Syrië.
- Van de caseload nog lopende asielaanvragen (14.670) bij de IND is de beslistermijn van 8600 zaken tussen de 6 en 15 maanden. Van 330 zaken is de beslistermijn tussen de 15 en 21 maanden. In 90 zaken zijn reeds 21 maanden verlopen.

Gezinshereniging

- In tegenstelling tot het moratorium voor Syrische asielaanvragen, is er geen wettelijke grond om de behandeling van nareisaanvragen (tijdelijk) op te schorten.
- Bovendien zijn we gehouden aan de wettelijke beslistermijn. Aangezien de beslistermijn van nareisaanvragen in de uitvoeringspraktijk ruimschoots wordt overschreden, is het niet mogelijk om de behandeling van de nareisaanvragen van Syriërs (tijdelijk) verder op te schorten.

Grond van vergunningverlening

- Het kader voor asielprocedures volgt uit de Europese Procedurerichtlijn. Het kader voor gezinsherenigingsprocedures volgt uit de Europese Gezinsherenigingsrichtlijn (hierna: Gri).
- Het besluit- en vertrekmoratorium, volgend uit de implementatie van de Procedurerichtlijn in de artikelen artikel 43, eerste lid, en 45, vierde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw), wordt ingezet in situaties waarin er voor een korte periode onzekerheid bestaat over de algemene veiligheidssituatie waardoor er niet kan worden beslist op asielaanvragen van vreemdelingen en de beslistermijn uit artikel 42 van de Vw om die reden kan worden verlengd. Met andere woorden: vanwege de onduidelijke situatie kan de gestelde vrees niet worden beoordeeld en kan de beslistermijn worden verlengd.
- Een nareisaanvraag, ingekaderd door de Gri, is een verzoek om gezinsleden te herenigen met iemand die in Nederland reeds een status heeft. De gezinsleden die naar Nederland toe komen vragen dan ook géén internationale bescherming aan. Er wordt tijdens de nareisaanvraag dus niet getoetst op eventuele vrees in het land van herkomst, aangezien dit niet relevant is voor de vraag of iemand tot het gezin behoort van de statushouder in Nederland.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
12 december 2024

Onze referentie
5996864

Oostenrijkse praktijk

- Uit de informatie van Oostenrijk blijkt dat in nationale wetgeving is verankerd dat eenmaal per kalenderjaar op basis van landeninformatie wordt beoordeeld of er sprake is van een significante, duurzame verandering van de specifieke, met name politieke, omstandigheden die bepalend zijn voor de vrees voor vervolging in de landen van herkomst. Deze beoordeling wordt vervolgens betrokken bij de gezinsherenigingsaanvraag.
- Zijn de oorspronkelijke gronden voor vergunningverlening van de statushouder niet meer aan de orde, dan wordt een herbeoordelingsprocedure gestart. In geval van een lopende herbeoordelingsprocedure, kan geen positief besluit op de gezinsherenigingsaanvraag worden genomen.
- Vanuit Oostenrijk is bevestigd dat het daadwerkelijke besluit tot intrekking pas kan worden genomen wanneer er nieuwe informatie over het land van herkomst beschikbaar is.
- Het is onduidelijk op welke juridische gronden Oostenrijk de gezinshereniging opschort. Mogelijk wordt zo laat mogelijk binnen de beslistermijn een besluit genomen. Dit is in Nederland niet mogelijk omdat deze ruimte in Nederland reeds ruimschoots wordt overschreden.

4. Juridische overwegingen in Nederlandse context

Een formele rechtsgrond waarmee beslistermijnen voor nareis kunnen worden opgeschort, zoals bij een besluit- en vertrekmoratorium, bestaat niet.

Ook in Nederland geldt als voorwaarde dat de hoofdpersoon in Nederland, die om gezinshereniging verzoekt, een geldige verblijfsstatus dient te hebben. In het geval een herbeoordelingsprocedure plaatsvindt, kan er voor gekozen worden om de uitkomst hiervan af te wachten alvorens een besluit op de gezinsherenigingsaanvraag wordt genomen.

Omdat in Nederland de gezinsherenigingsaanvraag vrijwel direct na statusverlening (binnen 3 maanden) wordt ingediend en er vooralsnog geen wachttermijn geldt, is het zeldzaam dat een herbeoordelingsprocedure parallel loopt aan de gezinsherenigingsaanvraag.

Een beoordeling of een asielstatus moet worden ingetrokken, is in Nederland niet gekoppeld aan een vast moment zoals eenmaal per kalenderjaar of bij de nareisaanvraag. In de praktijk voert de IND deze toets uit indien daar aanleiding voor is: wanneer bijvoorbeeld uit een (geautomatiseerde) signalering blijkt dat sprake is van contra-indicaties (o.a. bij onjuiste gegevens, gevaar openbare orde of de nationale veiligheid, verplaatsen hoofdverblijf). Bij een positieve wijziging van het landenbeleid wordt bezien of het opportuun en voor de IND uitvoerbaar is de reeds verleende statussen te herbeoordelen. Daarbij wordt betrokken of de wijzigingen voldoende ingrijpend en van niet voorbijgaande aard zijn. Ten aanzien van Syrië wordt de situatie nauwlettend in de gaten gehouden, maar is het nog te vroeg om een dergelijke conclusie te trekken. In de (Nederlandse) praktijk heeft overigens zelden een categorische herbeoordeling van asielstatus plaatsgevonden.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
12 december 2024

Onze referentie
5996864

4.1. Politieke context

De Oostenrijkse plannen werden in debat gebracht door Kamerlid Van Zanten (BBB).

4.2. Uitvoering

De caseload van nareisaanvragen met Syrische nationaliteit is groot. In week 49 2024 waren er bijna 30.000 openstaande nareisaanvragen voor Syriërs. Aangezien statushouders een nareisaanvraag binnen 3 maanden na een positief besluit op de asielaanvraag kunnen indienen, zal de IND de komende drie maanden nog nareisaanvragen van Syriërs ontvangen. De verwachting is dat daarna – als gevolg van het moratorium – tijdelijk vrijwel geen nieuwe nareisaanvragen door Syriërs worden ingediend. Er worden immers vrijwel geen asielaanvragen van Syriërs ingewilligd. Daarom is de verwachting dat de voorraden op nareis (tijdelijk) minder hard op zullen lopen.

4.3. Beslistermijn 21 maanden

Bij het commissiedebat inzake de JBZ-raad op 11 december jl. ontstond enige verwarring omtrent de vraag hoe omgegaan zou worden met zaken die de termijn van 21 maanden overstrijken. De verwarring was veroorzaakt door een tekst op de IND website die voor verschillende interpretaties vatbaar was. Inmiddels is deze tekst aangepast.

Voor zaken die de 21 maanden termijn hebben overschreden geldt hetgeen ook in de brief van 9 december jl. is gecommuniceerd. Deze zaken zullen op basis van de individuele merites worden beoordeeld. Dit gebeurt conform C3/2 Vc. aan de hand van de meest actuele informatie op het moment van beslissen. Dit betekent dus nadrukkelijk niet dat er automatisch wordt ingewilligd.

4.4. Communicatie

U kunt de Tweede Kamer met bijgevoegde conceptbrief informeren.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
12 december 2024

Onze referentie
5996864